

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความหมายของพืชผักพื้นบ้าน

ศูนย์ควบคุมความหลากหลายนิเวศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ (2550) ได้ให้ความหมายของพืชผักพื้นบ้านว่า พืชที่พบในท้องถิ่น อาจจะมีถิ่นกำเนิดในท้องถิ่นนั้นหรือนำเข้ามาจากที่อื่นและมีการกระจายพันธุ์อย่างกว้างขวางจนกลายเป็นพืชในท้องถิ่นนั้น ส่วนใหญ่มักอยู่ในแหล่งธรรมชาติ ได้แก่ ป่าเขา หนองบึง ริมน้ำ เรือกสวนไร่นา หรืออาจนำมาปลูกไว้ใกล้บ้านเพื่อสะดวกในการเก็บบริโภคและใช้ประโยชน์ตลอดปี มีคุณค่าทางโภชนาการสูง มีสารอาหารหลายชนิด ทั้งเกลือแร่และวิตามินต่างๆ เช่น แคลเซียม ฟอสฟอรัส เหล็ก วิตามินเอ วิตามินซี เป็นต้น และยังช่วยให้อวัยวะทำงานได้ตามปกติ สร้างภูมิคุ้มกันโรคร้ายที่ดี

มูลนิธิการแพทย์แผนไทยพัฒนา (2548) ได้ให้ความหมายของพืชผักพื้นบ้านว่า พรรณพืชผักพื้นบ้าน หรือพรรณไม้พื้นเมืองที่ชาวบ้านนำมาบริโภคตามวัฒนธรรมการบริโภคของท้องถิ่นในแหล่งธรรมชาติ ได้แก่ ป่าเขา ป่าละเมาะ ป่าแพะ หนองบึง ริมแม่น้ำและลำธาร หรือจากสวนไร่นาหรือชาวบ้านนำมาปลูกไว้ใกล้บ้านเพื่อสะดวกในการเก็บมาบริโภค

สำนักงานคณะกรรมการสาธารณสุขมูลฐาน (อ้างถึงใน กมลทิพย์ กสิการ, 2543) ได้ให้ความหมายของพืชผักพื้นบ้านไว้ว่า พรรณพืชผักพื้นบ้านหรือพรรณไม้พื้นเมืองในท้องถิ่นในแหล่งธรรมชาติ เช่น ในป่าเขา ป่าละเมาะ ป่าโคก หนองบึง ริมแม่น้ำ ลำคลอง ธารน้ำ สวนไร่นาหรือบางบ้านนำมาปลูกไว้ใกล้บ้านเพื่อสะดวกในการบริโภค

เกริก ท่วมกลาง (2547) ให้ความหมายของพืชผักพื้นบ้านว่า ส่วนของพืชที่สามารถนำมาบริโภคได้ ทั้งใบ ดอก ลำต้นและราก ผักจะให้ประโยชน์แตกต่างกัน นิยมบริโภคตามความนิยมแต่ละท้องถิ่น รับประทานทั้ง สด ๆ ลวก ต้ม ดอง รับประทานกับน้ำพริก รับประทานพร้อมอาหาร ใช้ตกแต่งอาหารใช้เป็นเครื่องเคียง ตลอดจนนำไปประกอบอาหาร

เมฆ จันทรประยูร (2541) ให้ความหมายของพืชผักพื้นบ้านไว้ว่า พรรณพืชผักพื้นบ้านหรือพรรณไม้พื้นบ้านที่ชาวบ้านนำมาบริโภคเป็นผัก ตามวัฒนธรรมการบริโภคของท้องถิ่น ที่ได้มาจากแหล่งธรรมชาติ สวน นา ไร่ หรือชาวบ้านนำมาปลูกไว้ใกล้บ้านเพื่อสะดวกในการบริโภค พืชผักพื้นบ้านอาจมีชื่อเฉพาะ และนำไปประกอบอาหารตามกรรมวิธีเฉพาะแต่ละท้องถิ่น

กล่าวโดยสรุปพืชผักพื้นบ้านจึงหมายถึง ส่วนต่าง ๆ ของพืชที่ชาวบ้านนำมาบริโภคด้วยกรรมวิธีเฉพาะแต่ละท้องถิ่น โดยเป็นพืชที่พบได้ตามแหล่งธรรมชาติ หรือนำมาปลูกไว้ใกล้บ้าน เพื่อสะดวกในการนำมาใช้ประโยชน์

2.2 ประเภทของพืชผักพื้นบ้าน

2.2.1 ตามตำราการปรุงอาหารไทยตำรับสายเสาวภา เขียนโดย ม.ล.ตี๋ ชลมารค พิจารณ์ (มูลนิธิการแพทย์แผนไทยพัฒนา, 2548) โดยแบ่งเป็น 5 กลุ่ม คือ

1. หมวตใบและยอด ได้แก่ ยอดตำลึง ยอดโคก ยอดผักบุ้ง ยอดชะคราม ใบยอ เป็นต้น

2. หมวตรากและหัว ได้แก่ กลอย มัน เผือก รากกระชาย ข่าหลวง เป็นต้น

3. หมวดดอก ได้แก่ ดอกโสน ดอกขจร ดอกนุ่น หัวปลี เป็นต้น

4. หมวดผัก ได้แก่ เพกา มะรุม เป็นต้น

5. หมวดผล ได้แก่ แดงร้าน มะอึก มะเขือยาว เป็นต้น

2.2.2 จำแนกตามลักษณะพืชผักพื้นบ้าน (กมลทิพย์ กสิภรณ์, 2543) ได้แก่

1. ไม้ยืนต้น เป็นไม้ขนาดใหญ่ ใช้ประโยชน์ทั้งลำต้น ใบ ดอก ผล และ ส่วนยอด เช่น ต้นกระโดน จิก เป็นต้น

2. ไม้พุ่ม เป็นไม้ขนาดกลาง กิ่งขนาดกลางขนาดเล็ก แตกกิ่งพุ่ม มักใช้ กินยอด เช่น แด้ว เป็นต้น

3. ไม้ล้มลุก เป็นไม้ขนาดเล็ก ลำต้นอ่อน กินยอด ใบ และลำต้น หัว เช่น ผักโร ผักอีอ่อม ผักลีมั่ว เป็นต้น

4. ไม้เลื้อยหรือไม้เถา เป็นไม้เลื้อยลำต้นอ่อน พืชไม้หลัก กินยอด ใบ ดอก เช่น สลิต ผักปลัง เป็นต้น

2.2.3 จำแนกตามแหล่งที่อยู่ (ดัดแปลงจาก กมลทิพย์ กสิภรณ์, 2543 ; เมฆ จันทรประยูร, 2541) ได้แก่

1. พืชผักในป่า เช่น ผักหวาน เป็นต้น

2. พืชผักตามไร่ สวน ทุ่งนา เช่น พืชผักที่ขึ้นตามธรรมชาติหรือปลูกแซม ไร่นา สวนยาง เช่น สะตอ พัก แฟง ถั่วต่างๆ ผักบุ้ง ผักลีมั่ว เป็นต้น

3. พืชผักตามหนองน้ำ ลำคลอง ส่วนใหญ่เป็นพืชน้ำที่มักเกิดขึ้นเอง เช่น ผักแว่น ผักกูด บอน สันตะวา ผักตบไทย เป็นต้น

4. ผักริมน้ำ เช่น ผักกุ่มน้ำ ผักหนาม เป็นต้น

5. สวนครัว ริมรั้ว ผักปรุงรส ผักกินยอด เช่น สะระแหน่ โหระพา เชียงดา ผักฮ้วนหมู เป็นต้น

2.3 ประโยชน์ของพืชผักพื้นบ้าน

ประโยชน์ของพืชผักพื้นบ้าน (เต็ม สมิตินันท์ และวีระชัย ฌ นนทร, 2534) ระบุประโยชน์การนำพืชผักมาใช้ในชีวิตประจำวันของชุมชนในท้องถิ่นไว้ดังนี้

1. พืชที่เป็นอาหาร หมายถึง พืชที่มนุษย์นำมาใช้เป็นอาหารโดยตรง แปรรูปอาหาร หรือใช้เป็นอาหารเลี้ยงสัตว์
2. พืชที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัย หมายถึง พืชที่มนุษย์นำมาแปรรูปสร้างอาคารบ้านเรือนเป็นที่อยู่อาศัย เป็นยานพาหนะ เป็นรั้ว ปลูกประดับ เพื่อความสวยงาม ทำเป็นเครื่องเรือนของใช้ต่างๆ
3. พืชที่ใช้เป็นเครื่องนุ่งห่ม หมายถึง พืชที่ให้เส้นใยถักทอ รวมถึงพืชให้สีย้อมหรือเลี้ยงแมลงให้เส้นใย
4. พืชที่ใช้เป็นยารักษาโรค หมายถึง พืชที่ชาวบ้านนำมาเป็นยารักษาโรคโดยตรง หรือใช้ผสมกับพืชอื่นหรือสารอื่นหรือผ่านกรรมวิธีสกัดและพืชเสพติด

5. พืชที่มนุษย์ใช้เป็นสัญลักษณ์และความเชื่อ

นอกจากนี้พืชผักพื้นบ้านยังมีการศึกษาสารให้ประโยชน์ในผักพื้นบ้าน เพื่อเพิ่มคุณค่าของพืชผักกลุ่มนี้ โดย กมล เลิศรัตน์ (2544) ซึ่งกล่าวประโยชน์ของพืชผักไว้ว่า

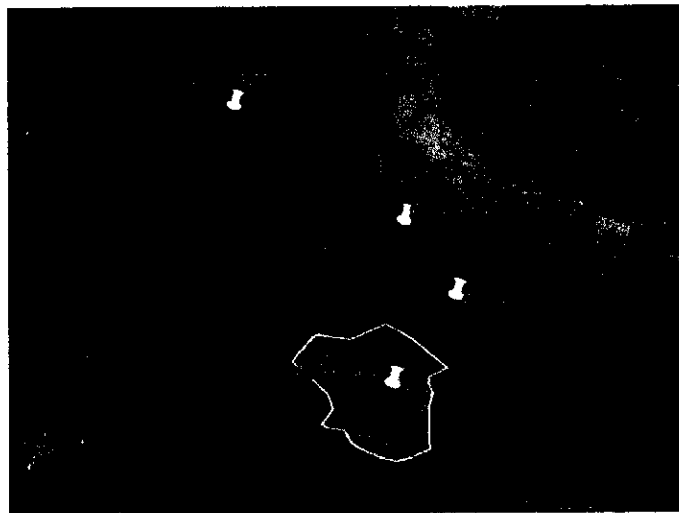
1. เพิ่มความน่ารับประทานให้กับอาหาร เป็นพืชผักที่เพิ่มความน่ารับประทานให้กับอาหารด้านกลิ่น รสชาติ และสีส้ม ได้แก่ ผักชี ต้นหอม ขิง ข่า กระเพรา โหระพา แมงลัก สะระแหน่ พริก เป็นต้น

2. ให้สารอาหารที่จำเป็นและเป็นประโยชน์ต่อร่างกายโดยตรง มีเส้นใยสูง ทั้งชนิดที่ละลายน้ำได้และเส้นใยที่ละลายน้ำไม่ได้ เช่น เซลลูโลส ลิกนิน กลุ่มเส้นใยที่ไม่ละลายน้ำช่วยในการขับถ่ายของเสียจากร่างกาย โดยเพิ่มมวลอุจจาระ และลดเวลาที่ของเสียอยู่ในร่างกาย ส่วนเส้นใยที่ละลายน้ำได้ เช่น เพกติน มิวซิเลจ ซึ่งช่วยลดอัตราการดูดซึมสารอาหารที่ย่อยได้ เช่น น้ำตาล และคอเรสเตอรอล เป็นต้น ผักให้สารอาหารสำคัญแก่ร่างกาย เช่น โปรตีนในถั่ว คาร์โบไฮเดรต ในมันเทศ เผือก วิตามินเอ และเบต้าแคโรทีน ในผักทอง มะเขือเทศ ใบตำลึง ใบคะน้า ใบชะพลู สะระแหน่ ผักบุ้ง เป็นต้น เบต้าแคโรทีน สามารถป้องกันมะเร็ง โดยโมเลกุลของเบต้าแคโรทีนจะจับกับอนุมูลออกซิเจน กลุ่มวิตามินบีหนึ่ง บีสอง โฟเลทหรือกรดกรดโฟลิก มีหน้าที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนไขมัน คาร์โบไฮเดรต และโปรตีนเป็นสารพลังงาน นอกจากนี้ยังมีสารพันธุกรรมที่จำเป็นในการแบ่งตัวของเซลล์ การสร้างเม็ดเลือดแดง การพัฒนาสมองและไขสันหลังของทารก วิตามินซี ในพริก มะเขือเทศ มันเทศ และผักสีเขียว ช่วยสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันการอ่อนเพลีย เป็นสารจำเป็นที่ใช้เปลี่ยนกรด อะมิโนทริป-โตเฟนเป็นเซโรโอมินิน ซึ่งเป็นสารควบคุมการนอนหลับการซึมเศร้าการเจ็บปวด ช่วยให้แผลหายเร็ว ช่วยการดูดซึมเหล็กในร่างกาย ทำให้ผนังหลอดเลือดไม่เปราะง่าย ช่วยควบคุมระดับคอเรสเตอรอล และเกลือแร่ต่าง ๆ

3. ให้ประโยชน์ทางยา พืชผักมีสารสำคัญหลายชนิด เรียกว่า ไบโอดีแอคทีฟ ได้แก่ สารกลุ่มฟลาโวนอยด์ คาโรทีน โปรแอนโทไซยานิน เทอร์ปีน ซึ่งช่วยเสริมภูมิคุ้มกันให้แก่ร่างกาย ป้องกันร่างกายจากโรคมะเร็ง ผักตระกูลหัวหอม ผักสีเขียว สีเหลืองสีส้ม เช่น ฟักทอง มะเขือเทศ มีสารในการยับยั้งมะเร็ง ได้แก่ สารแอนติออกซิแดนซ์ เป็นต้น

2.4 ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่ศึกษา

อำเภอคีรีมาศ เป็น 1 ใน 9 อำเภอของจังหวัดสุโขทัย ตั้งอยู่ทางใต้สุดของจังหวัดสุโขทัย มีอาณาเขตติดต่อกับเขตการปกครองข้างเคียง ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอเมืองสุโขทัย ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอกงไกรลาศ และอำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอบ้านด่านลานหอย (ภาพ 2.1) การแบ่งเขตการปกครองการปกครองส่วนภูมิภาค อำเภอคีรีมาศแบ่งเขตการปกครองย่อยออกเป็น 10 ตำบล 101 หมู่บ้าน ได้แก่ โคนด ท่งหลวง บ้านป้อม สามพวง ศรีคีรีมาศ นาเชิงคีรี หนองกระดิ่ง หนองจิก บ้านน้ำพุ ท่งยางเมือง พื้นที่ 521.9 ตาราง-กิโลเมตรประชากร 56,342 คน ความหนาแน่น 107.96 คน/ตารางกิโลเมตร (อำเภอคีรีมาศ, 2556 : ออนไลน์)

ภาพ 2.1 แผนที่ทางภูมิศาสตร์ 4 ตำบล อำเภอคีรีมาศ จังหวัดสุโขทัย
แหล่งที่มา: เว็บไซต์<https://maps.google.co.th> วันที่ 26 มกราคม 2557)

สภาพทางภูมิศาสตร์มีสภาพส่วนหนึ่งเป็นภูเขาของอุทยานแห่งชาติรามคำแหงหรือเขาหลวง ครอบคลุมพื้นที่ ตำบลบ้านป้อม ตำบลศรีคีรีมาศ อำเภอคีรีมาศ ตำบลลานหอย อำเภอด่านลานหอย ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย สามารถมองเห็นทิวทัศน์ทั้งดงาม และทำนบกั้นน้ำที่สร้างขึ้นในสมัยสุโขทัยที่เรียกกันว่า "สรีดภงค์" และตัวจังหวัดสุโขทัยได้อย่างชัดเจน (อุทยานแห่งชาติรามคำแหง, 2556 : ออนไลน์) แต่อีกส่วนหนึ่งเป็นที่ราบลุ่มน้ำท่วมซ้ำซากเป็นประจำทุกปี เกิดจากการไหลท่วมของแม่น้ำยมที่ล้นฝั่งด้านอำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย และน้ำจากคลองระบายของแม่น้ำปิง จังหวัดกำแพงเพชร ไหลมารวมกัน น้ำจะท่วมขังในระดับสูงและเป็นเวลานาน

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ยังไม่มีรายงานการวิจัยเกี่ยวกับชนิดของพืชผักพื้นบ้านในเขต อ.คีรีมาศ จ.สุโขทัย แต่จากการค้นคว้าพบว่า งานวิจัยการบริโภค และการใช้ประโยชน์จากผักพื้นบ้านในแต่ละท้องถิ่น ยังคงมีการศึกษาค้นคว้าอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นคุณค่า คุณประโยชน์ และความสำคัญของพืชผักพื้นบ้านเพื่อให้เกิดการฟื้นฟูประโยชน์ และภูมิปัญญาที่เกี่ยวกับพืชผักพื้นบ้านของคนในท้องถิ่นนั้นๆ เช่น งานวิจัยของเยาวภา บุญญานุภาพ (2540) และสนั่น กันเงิน (2550) ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ต่างอำเภอแต่มีความสัมพันธ์ในด้านวัตถุประสงค์ที่ต้องการส่งเสริม เผยแพร่ คุณค่า ความสำคัญ และคุณประโยชน์ของพืชผักท้องถิ่นในด้านต่างๆ เช่น ด้านอาหาร ด้านยาสมุนไพร และด้านวัฒนธรรม ความเชื่อ ประเพณีที่ถูกต้อง เป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน ที่ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติจะอยู่ด้วยกันอย่างสมดุลและเป็นการรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการบริโภคและการใช้ประโยชน์จากพืชผักพื้นบ้านสืบทอดสู่คนรุ่นต่อไป โดย เยาวภา บุญญานุภาพ (2540) ศึกษาความรู้เกี่ยวกับการบริโภคผักพื้นบ้านของผู้บริโภคในตลาดสดเขตเทศบาลเชียงใหม่ พบว่าการบริโภคผักพื้นบ้านเป็นผลดีต่อสุขภาพ ผักพื้นบ้านหลายชนิดใช้แทนยาแผนปัจจุบันได้ ช่วยแก้ไขหวัด บำรุงร่างกาย บรรเทาเบาหวาน ช่วยสร้างภูมิคุ้มกันของร่างกายผู้ติดเชื้อเอชไอวี ผักพื้นบ้านส่วนมากใช้เป็นยาสมุนไพรรักษาอาการเกี่ยวกับท้อง อากาศไข้ หรือบำรุงโลหิต งานวิจัยของ สนั่น กันเงิน (2550) ศึกษาการฟื้นฟูประโยชน์จากพืชผักท้องถิ่นบ้านนอแล ตำบลม่อนปิ่น อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าการใช้ประโยชน์จากพืชผักได้รับการสืบทอดแต่โบราณ โดยการเก็บหาตามพื้นที่ป่าและลำห้วย มาใช้เป็นอาหารและยา มีพืชผักที่นำมาใช้ประโยชน์ 29 ชนิด เช่น กระจับปี่ กล้วย ขิง ข่า ผักหวานบ้าน ไพล เป็นต้น พืชผักเฉพาะท้องถิ่นมี 13 ชนิด เช่น ชุงเชื่อม ดอกข้าว ดอกกะร็อก ดอกกุรา เป็นต้น นอกจากนี้ในหลายพื้นที่ของไทยยังคงมีการศึกษาวิจัยพืชผักพื้นบ้านอย่างต่อเนื่องในหลายพื้นที่ ได้แก่ แกมมานิดา ชมเปราะ (2542) ศึกษาการใช้ประโยชน์จากพืชสมุนไพรพื้นบ้านของชาวลัว บ้านเตี้ยกลาง ดอยภูตา จังหวัดน่าน พบว่ามีการใช้พืชสมุนไพรมาใช้เป็นยารักษาโรค สมุนไพรที่ใช้มากที่สุด คือ มะเฟือง ใช้ตำรักษานิ้ว สาบเสือ ใช้พอกบนบาดแผล

ติงู ใช้ต้มดื่มแก้ท้องร่วง ไพล ใช้เหง้าฝนน้ำต้มแก้ท้องเพื่อ สาปินะห์ แมงสาโมง (2547) ศึกษาการใช้พืชผักพื้นบ้านเป็นอาหารและยาของชาวบ้าน อำเภอเวียง จังหวัดนราธิวาส พบว่า พืชผักพื้นบ้านเป็นพืชยืนต้น พืชล้มลุก พืชไม้เลื้อย และอื่นๆ ชาวบ้านส่วนนำมารับประทานสดมักเป็นประเภทผลไม้ ส่วนพืชผักที่เป็นพืชยืนต้นชาวบ้านส่วนใหญ่นำส่วนยอด ผล มารับประทาน พืชผักที่เป็นพืชล้มลุกส่วนใหญ่ชาวบ้านนำเหง้า ก้าน ใบและดอกมารับประทาน พืชผักที่เป็นพืชไม้เลื้อย และอื่น ๆ ส่วนใหญ่ชาวบ้านนำใบ ผล หัว มารับประทาน การใช้พืชพื้นบ้านเป็นยา มีทั้งพืชไม้ยืนต้น พืชไม้ล้มลุก พืชไม้เลื้อยและอื่น ๆ ชาวบ้านนำมาใช้ 2 ลักษณะ คือ การใช้ในรูปยาสมุนไพรเดี่ยว และสมุนไพรตำรับ นฤมล ทินราช (2550) ศึกษาบทบาท และภูมิปัญญาของผู้หญิงในระบบการผลิตอาหารของครัวเรือน และการใช้ประโยชน์จากพืชป่า พบว่าผู้หญิงชาวมังใช้ประโยชน์ทางอาหาร และยา จากพืชในแปลงเกษตร และพืชจากป่าใกล้บ้าน มีการใช้ประโยชน์เป็นพืชอาหารสัตว์ เชื้อเพลิง และทางด้านเศรษฐศาสตร์ โดยการนำพืชป่ามาขาย ความรู้เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์มักได้จากการถ่ายทอดกันในครอบครัวโดยการบอกเล่าเป็นส่วนใหญ่ นภาพุศล นิละโคตร (2553) ศึกษาความหลากหลายชนิด และการใช้ประโยชน์ของพืชสมุนไพรในพื้นที่ชุ่มน้ำกุดทิง อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย พบว่ามีพืชสมุนไพรรักษาโรคหลายชนิด เช่น เครื่องงูเห่าใช้เข้าตำรับยาชูกำลัง ต้นดีหมีใช้เข้าตำรับยารักษาโรคปวดหัว มะขามเครือใช้ เป็นยาชูกำลัง ยับยั้งมะเร็ง และเป็นยาระบาย ต้นดีหมี และต้นกำแพงเจ็ดชั้นใช้บำบัดอาการปวดประจำเดือน ธัญชนก คำแสน (2554) ทำการวิจัยเกี่ยวกับความรู้ และการบริโภคผักพืชบ้านภาคเหนือของบุคลากรด้านสุขภาพในโรงพยาบาลลำปาง พบว่าบุคลากรด้านสุขภาพในโรงพยาบาลลำปางมีความรู้เกี่ยวกับผักพื้นบ้านภาคเหนือระดับปานกลาง

ในปัจจุบันมีการศึกษา และให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นในทุกด้าน เช่น ด้านอาหาร ด้านยาสมุนไพร และด้านวัฒนธรรมความเชื่อ ประเพณีที่ถูกต้อง เพื่อสืบสานให้คงอยู่กับชุมชน เพราะในปัจจุบันเราต้องสูญเสียภูมิความรู้ที่มีคุณค่าไปเป็นจำนวนมากจากกระแสการพัฒนาของสังคมเพราะผู้คนที่อาศัยอยู่ในชนบทค่อยๆ ละทิ้งความรู้เหล่านั้นไปที่ล้น้อย การศึกษาด้านนี้มีประโยชน์ในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาชาวบ้าน และผลการศึกษาการใช้ประโยชน์จากพืชผักพื้นบ้านสามารถนำมาแก้ไขปัญหาคาการจัดการทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างเหมาะสม เพื่อเป็นการนำไปสู่การใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนต่อไป ดังนั้นเราจึงควรช่วยกันเรียนรู้ และส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากพืชผักพื้นบ้าน ซึ่งจะทำให้พันธุกรรมของพืชผักพื้นบ้านนี้เวศวิทยา ตลอดจนวัฒนธรรมการบริโภคยังคงอยู่กับคนในชุมชนตลอดไป